

רָאָה, בְּשֵׁעָה שֶׁהַמַּעֲשִׂים מְכַשְׂרִים לַמַּטָּה וְאָדָם מִשְׁתַּדֵּל בְּעֲבוּדַת הַמַּלְאָךְ הַקְּדוּשׁ - מֵאוֹתוֹ דָּבָר שְׂעוּשָׁה, נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ הֶבֶל לַמַּעֲלָה, וְאֵין לָךְ הֶבֶל שְׂאִין לוֹ קוֹל שְׂעוּלָה וּמִתְעַטֵּר לַמַּעֲלָה, וְנַעֲשֶׂה סַגְנוֹר לַפְּנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְכֵן אוֹתָם מַעֲשִׂים שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בָּהֶם הָאָדָם שְׂאִינָם עֲבוּדַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא - מֵאוֹתוֹ דָּבָר שְׂעוּשָׁה, נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ הֶבֶל, וְהוֹלֵךְ וּמְשׁוֹטֵט בְּעוֹלָם. וְכִשְׂיֹצְאָת נִשְׁמַת הָאָדָם, אוֹתוֹ הֶבֶל מַגְלָגֵל אוֹתוֹ בְּעוֹלָם פְּאָבָן בְּכַף הַקָּלַע, פִּכְתוּב (שְׁמוּאֵל א-כח) וְאֵת נֶפֶשׁ אִיבִיד יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקָּלַע.

מִחוּ יִקְלַעְנָה? אוֹתוֹ הֶבֶל שֶׁמַּגְלָגֵל אוֹתוֹ סְבִיבוֹ בְּעוֹלָם, וְאֵז כֹּל הַדְּבָרִים שֶׁנַּעֲשִׂים וְאוֹתָם שְׁתַּחַת הַשָּׁמַיִם שְׂאִינָם עֲבוּדַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, נַעֲשֶׂה מֵהֶם הֶבֶל, שֶׁהוּא שְׂבָרוֹן רוּחַ, שֶׁמִּשְׁפָּר אֶת הַרוּחַ שְׂעוּלָה וְיִוֹרְדַת וּמִתְגַּלְגֵּל בְּעוֹלָם. זֶהוּ שְׁפָתוּב הֶבֶל וְרַעוֹת רוּחַ. אֲבָל אוֹתוֹ דָּבָר שֶׁהוּא עֲבוּדַת רַבּוֹנוֹ, זֶה עוֹלָה וּבְקָרָא מַעַל לַשָּׁמַשׁ, וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ הֶבֶל קְדוּשׁ, וְזֶהוּ הַזֶּרַע שֶׁזֶרַע הָאָדָם בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, וּמָה שָׁמוֹ? צְדָקָה, שְׁפָתוּב (הוֹשֵׁעַ י) זָרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה. זֶה מָה שֶׁמִּנְהִיג אֶת הָאָדָם, כְּשֶׁתִּצְאָ מִמֶּנּוּ נִשְׁמָתוֹ, וְעוֹלָה לָהּ לְמִקּוֹם שֶׁל כְּבוֹד שֶׁלְמַעַלָּה נִמְצָא לְהַצָּר בְּצִוּוֹר הַחַיִּים. זֶהוּ שְׁפָתוּב (יִשְׁעִיָּה נח) וְהֵלֵךְ לַפְּנֵי צְדָקָה, כְּדֵי לְהַנְהִיג אוֹתָךְ, לְהַעֲלוֹת אוֹתָךְ [מִמִּקּוֹם] לְמִקּוֹם שְׁנִקְרָא כְּבוֹד ה', שְׁפָתוּב כְּבוֹד ה' יֵאֱסָפֶךָ.

כֵּן אוֹתָן נִשְׁמוֹת שְׂאוֹתוֹ הֶבֶל קְדוּשׁ מִנְהִיג אוֹתָן, אוֹתוֹ שְׁנִקְרָא כְּבוֹד ה'

בְּשֵׁעָתָה דְּעוֹבְדִין מִתְפַּשְׁרֵן לְתַתָּא, וְכֵן נָשׁ אֲשֶׁתִּדֵּל בְּפוֹלְחָנָא דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא, הֵהוּא מְלָה דְּעָבִיד, הֶבֶל אֲתַעְבִּיד מִיַּנְיָה לְעֵילָא. וְלִית לָךְ הֶבֶל, דְּלִית לִיָּה קָלָא, דְּסָלִיק וְאֲתַעֲטֵר לְעֵילָא, וְאֲתַעְבִּיד סַנְיַגוֹרָא קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְכֵן אֵינוֹן עוֹבְדִין דְּאֲשֶׁתִּדֵּל בְּהוּ בְּרִי נָשׁ, דְּלָאו אֵינוֹן פּוֹלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵהוּא מְלָה דְּעָבִיד, הֶבֶל יִתַּעְבִּיד מִיַּנְיָה, וְאֲזָלָא וְשִׂאטַּת בְּעַלְמָא. וְכֵן נִפְקַת נִשְׁמָתִיהָ דְּבֵר נָשׁ, הֵהוּא הֶבֶל מַגְלָגֵלָא לִיָּה בְּעַלְמָא, פְּאָבָנָא בְּקוּסְפִיתָא, כְּמָה דְּכְתִיב, (שְׁמוּאֵל א כה)

וְאֵת נֶפֶשׁ אִיבִיד יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקָּלַע. מֵאִי יִקְלַעְנָה. הֵהוּא הֶבֶל דְּמַגְלָגֵל לִיָּה סַחְרִנְיָה בְּעַלְמָא, כְּדִין כָּל מַלְיָן דְּמִתְעַבְדִּין (וְאֵינוֹן רַחֲחוֹת שְׁמִשָּׁא) דְּלָאו אֵינוֹן פּוֹלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֶבֶל יִתַּעְבִּיד מִיַּנְיָהוּ, אִיְהוּ תְבִירָא דְּרוּחָא, דְּמִתְפָּר לְרוּחָא דְּסָלִיק וְנַחֲתִית וּמִתְגַּלְגֵּל בְּעַלְמָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב הֶבֶל וְרַעוֹת רוּחַ. אֲבָל הֵהוּא מְלָה דְּאִיְהִי פּוֹלְחָנָא דְּמַרְיָה דָּא סָלִיק (אֲקָרִי) לְעֵילָא מִן שְׁמִשָּׁא, וְאֲתַעְבִּיד מִיַּנְיָה הֶבֶל קְדִישָׁא, וְדָא הוּא זָרַע דְּזָרַע בְּרִי נָשׁ בְּהֵהוּא עַלְמָא, וּמָה שְׁמִיָּה. צְדָקָה. דְּכְתִיב, (הוֹשֵׁעַ י) זָרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה.

הָאִי מְדַבֵּר לִיָּה לְבֵר נָשׁ, כֵּד תִּפּוּק נִשְׁמָתִיהָ מִיַּנְיָה, וְסָלְקָא לָהּ בְּאַתְרָא דְּכְבוֹד דְּלְעֵילָא אֲשֶׁתַּכַּח לְאַתְצַרְרָא בְּצִוּוֹרָא דְּחַיִּי, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (יִשְׁעִיָּה כח) וְהֵלֵךְ לַפְּנֵי צְדָקָה בְּגִין לְדַבְּרָא לָךְ, לְסָלְקָא לָךְ, (מִן אַתְר) לְאַתְר דְּאֲקָרִי כְּבוֹד יי'. דְּכְתִיב, (יִשְׁעִיָּה כח) כְּבוֹד יי' יֵאֱסָפֶךָ.

כֵּן אֵינוֹן נִשְׁמָתִין, דְּהֵהוּא הֶבֶל קְדִישָׁא מְדַבֵּר לָהּ, הֵהוּא דְּאֲקָרִי כְּבוֹד